

Terepgyakorlat I.

A tantárgy kódja:	BFD 1213 (L), FDO1224 (L)
A meghirdetés féléve:	2.
Előfeltétel:	-
Időtartam:	Nappali tagozaton 28 óra, levelező tagozaton 9 óra
Kredit érték:	BSc szakon: 2 kr, Osztatlan tanárszakon: 1 kr
Számonkérés módja:	Gyakorlati jegy

A tantárgy célja:

A tantárgy általános célja, hogy a geográfiai alapozó tárgyak elméleti-gyakorlati ismeretanyagának egyes gyakorlatorientált meghatározó elemeit a földrajzi környezetben - terepi körülmények között - elmélyítsék, gyakorolják és alkalmazzák a hallgatók.

A tantárgy tartalma:

A természetföldrajzi ismeretanyag alkalmazása, gyakorlása és rögzítése az alábbiak szerint:

I. Általános földtani alapismeretek

Az elméleti és gyakorlati kurzuson elsajátított, ásvány- és kőzettani ismeretek gyakorlati alkalmazását tekintve a prioritások:

1. ásványok meghatározása és rendszerezése
2. kőzetek meghatározása és jellemzése
3. A réteg és faciostani ismeretek alkalmazása
4. A vulkáni és szubvulkáni formák azonosítása

II. Térkép- és vetülettani ismeretek

1. Terepi tájékozódás végrehajtása, a helymeghatározás hagyományos és GPS segítségével történő mozgáshoz felhasználható eszközök (iránytű, tájoló, GPS) használatával.
2. A geodéziai műszerekkel végrehajtható alapvető mérések gyakorlása (pl. szintezés menetének a végrehajtása, iránykitűzés, pontos helymeghatározás).
3. Térképészeti és vetülettani ismeretek alapján szerkesztési feladatok végrehajtása (pl. terepvázlatok és tájképvázlat szerkesztése az adott terepen, térképvázlat szerkesztése a kijelölt útvonaltervről).

A fenti gyakorlati feladatok végrehajtásához az alábbi eszközök ismerete szükséges:

Tájolók különböző típusai, GPS-, katonai- és turistatérképek, gördülő távolságmérő, szerkesztéshez használatos eszközök, szintező műszer (teodolit).

III. Éghajlattani ismeretek

A hallgatóknak az alapvető meteorológiai műszerek felhasználásával mikroklíma-mérést kell végezniük, melynek eredményeit a terepgyakorlat ideje alatt grafikusán is szükséges feldolgozni. Különös hangsúlyt helyezünk a szakmai értékelésre **(Fontos! A szakmai kiértékelést egyénileg kell elvégezni, amennyiben a hallgató másolatot, komolytalan, szakszerűtlen összegzést ad be, az elégtelen részjegyet von maga után).**

IV. Általános természeti földrajzi ismeretek

A hallgatóknak kijelölt terepszakaszon alapvető geomorfológiai, hidrogeográfiai és biogeográfiai megfigyeléseket, illetve méréseket kell végezniük, megadott szempontok alapján. Mindezek elvégzéséhez részletes topográfiai- és turistatérképet, mérő- és szerkesztőeszközöket kell használni. A gyakorlat során végzett munkáról max. 5 oldal terjedelemben illusztrált összegzést kell elkészíteni, s ezt a terepgyakorlat utolsó napján a gyakorlatot vezető oktatónak leadni. **(Fontos! Amennyiben a beadott munka szakszerűtlen, esetleg másolat, az elégtelen részjegyet von maga után).**

Az ismeretanyag feldolgozásához az intézet oktatói (Bácskainé dr. Prityák Erika, Dr. Vass Róbert, Dr. Tömöri Mihály) **Terepgyakorlati naplót** és egyéb segédanyagot adnak közre, (Lásd alább a mellékletekben!) amelyet minden hallgatónak a gyakorlat megkezdése előtt be kell szereznie (fénymásolat formájában).

Az anyagok leadásának határideje a terepgyakorlat utolsó napja!

A terepgyakorlat földtan részjegy megszerzésének feltételei:

1. 10 darabos ásvány és kőzetgyűjtemény összeállítása és rendezése

2. Kézzel írott észlelési napló készítése (nem másolása), amely tartalmazza:

- a terepgyakorlaton végzett ásvány- és kőzethatározási vizsgálatok leírását és eredményeit,
- a lelőhelyek, feltárások környezetének (pl. szálkőzet, sűrű törmelék),
- morfológiai sajátosságainak leírását, a hallgató szakmai meglátásait, észrevételeit, tapasztalatait

3. Szükséges eszközök:

- kalapács (legalább 0,3-0,5 kg súlyú)
- védőszemüveg
- jegyzetfüzet
- erős mintagyűjtő zacskó (legalább 20 db), alkoholos filctoll

Az egyforma jegyzőkönyvek kizárásra kerülnek. Elkészítéséhez az oktatóknak a kiadott ábraanyaghoz kapcsolódó terepi magyarázatainak jegyzetelése hasznos kiegészítésül szolgál!

A **Terepgyakorlat** minden I. évfolyamos BSc (földrajz) és tanárképzésben résztvevő nappali és levelező tagozatos hallgató számára kötelező. A hallgatónak az egyéni felszerelést (beleértve a személyes használatra szánt gyógyszereket, kötszereket) magának kell biztosítani.

A Turizmus és Földrajztudományi Intézet csak a szakmai munkához szükséges eszközöket tudja biztosítani. A hallgatók anyagilag felelősek az általuk használt intézeti műszerekért, eszközökért. A fokozott balesetveszély miatt a terepgyakorlat idején minden hallgatótól felelősségteljes viselkedést várunk el. Amennyiben a hallgató viselkedése a kötelezően betartandó normákat sérti, annak a terepgyakorlatról való kizárása a következménye.

Minden hallgató köteles M= 1:40 000 méretarányú Zempléni-hegység (észak) turistatérképet hozni, valamint 5 db milliméter papírt.

A terepgyakorlat várható időpontja:

április 4. hete

Terepgyakorlati napló

Terepgyakorlat I. gyakorlati tárgyhoz

2020.

A TEREPGYAKORLATON VÉGZENDŐ SZAKMAI FELADATOK

I. Szakmai feladatok az Általános földtani alapismeretek tantárgyhoz

Kőzetgyűjtemény összeállítása:

Cél: Egy min. 10 db-ból álló szakszerűen begyűjtött ásvány- és kőzetgyűjtemény.

Kőzetek, pl: riolittufa, konglomerátum, riolit, perlit, dácit, andezit, kvarcit. **Ásványok**, pl: kvarc, kalcedon, barit, limonit, pirit, gipsz, opál (**Figyelem! A hallgatónak szóbeli referálást kell tartani a begyűjtött ásvány- és kőzetanyagáról!**)

Részjegy:.....

II. Térkép- és vetülettan tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

1. feladat: Sóstói-erdő térképen (M=1:10000) útvonal tervezés 5-6 km-es szakaszra, legalább 5 törésponttal, kijelölt ellenőrző pontok érintésével. Majd a tervezett útvonal bejárása, kettésével, tájoló és térkép biztosított ehhez. Nem lehetnek teljesen azonos útvonalak.

Térképrészlet a Sóstói erdőről. Az Erdei tornapálya részlete, javasolt térképhelyesbítési helyszín.

2. feladat: Az első feladatban megtervezett útvonlról szöveges beszámoló készítése, mellékelve a ténylegesen bejárt és berajzolt útvonalat a térképen.

3. feladat: Szintezési feladat: az Erdei tornapályától nyugatra elhelyezkedő "Halász-dombon". A domb relatív magasságának meghatározása, majd összevetni az adatokat a térképpel, ha szükséges javaslatot tenni a térkép helyesbítésére. Lásd a mellékelt térkép-részletet.

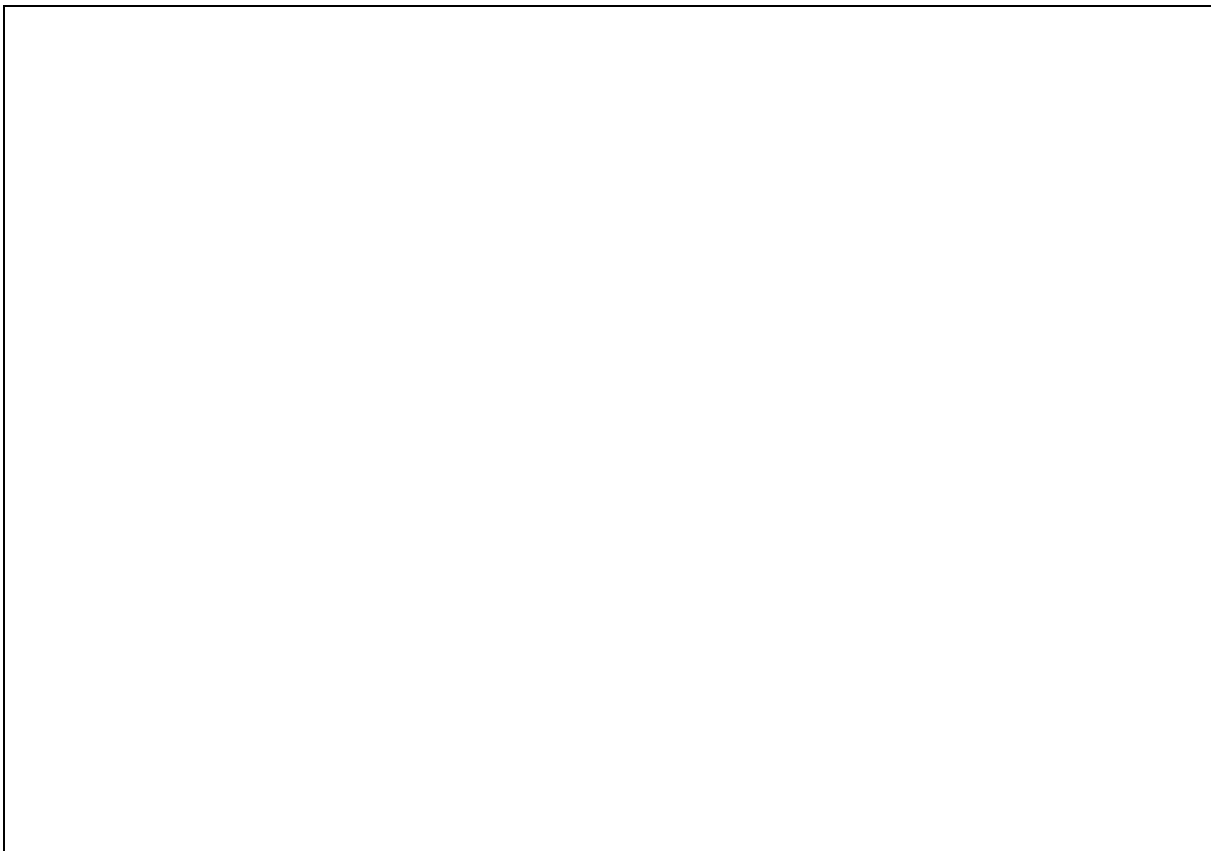
Mérési eredmény:

.....
.....

Helyesbítési javaslat:

.....
.....

4. feladat: Térkép helyesbítés: egy megadott térképrészlet kijavítása: a fedettség, az úthálózat és a különleges tereptárgyak figyelembevételével. A térkép tájolására figyeljen oda!

5. Túravezetés és irányszög mérése, 2 fő/4-500 m; adott terepi ponton (2-3).

.....
.....

6. feladat: a Nyíregyházi Egyetem területén teodolittal körbemérni egy kijelölt 5000 m²-es területet.

.....
.....

Részjegy:.....
Oktató aláírása:.....

III. Általános természeti földrajz tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok

1. feladat: Egy talajfúrás fizikai-kémiai paramétereinek terepi meghatározása

- GPS segítségével beméri a leendő talajminta-vételezés helyét
- Mintavételezés talajfúróval lehetőség szerint talajvíz-szintig vagy 3 m mélységig.
- 10 centiméterenként mintavételezés
- A talajminta makroszkópos leírása, pH-mérés, szín meghatározása, mésztartalom meghatározása, fizikai talajféleség leírása

Részjegy:.....

IV. Éghajlattan tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

1. feladat: Mikroklíma mérés:

A mért adatokat grafikusan fel kell dolgozni és minimum 1 teljes oldalon szakmailag ki kell értékelni.

Szükséges mérőeszközök: Fuess-rendszerű állomási hőmérő, Fuess-rendszerű maximum-minimum hőmérők, Assmann-rendszerű aspirációs hőmérőpár, Campbell-Stokes-féle napfénytartam mérő, Kézi kanalas szélesség mérő

Egyéb anyagok: milliméterpapír (min. 3 db), vonalzó, színes tollak, A/4-es méretű rajztábla

A, Az állomási hőmérőkkel mért adatok táblázatos eredményei és grafikus feldolgoása:

B, A Fuess-rendszerű maximum hőmérőkkel mért adatok táblázatos eredményei és grafikus feldolgozása:

C, A Fuess-rendszerű minimum hőmérőkkel mért adatok táblázatos eredményei és grafikus feldolgozása:

E, A relatív páratartalom grafikus feldolgozása:

F, A mért szélsébségek és szélirányok grafikus feldolgozása:

A mérési adatok kiértékelése:

Részjegy:.....

Gyakorlati jegy:

.....

szakmai felelős